

Świętokrzyski

K O M P A S U N I J N Y

Unijne miliony na walkę z wirusem

Świętokrzyska Tarcza Antykryzysowa

Na pierwszej linii frontu

Sprzęt medyczny dla szpitali, środki ochrony dla mieszkańców

Szanowni Państwo,

od kilku miesięcy świat mierzy się z pandemią koronawirusa. Walczymy z jej dramatycznymi zdrowotnymi, społecznymi i gospodarczymi skutkami. Podejmujemy zdecydowane działania, aby wzmocnić sektor zdrowia publicznego i złagodzić negatywny wpływ, jaki ma na tak wiele sfer naszego funkcjonowania. W tej walce wspiera nas Unia Europejska, która wykorzystuje wszelkie dostępne zasoby, aby pomóc państwom członkowskim.

Dzięki dofinansowaniu z Funduszy Europejskich do szpitali trafia specjalistyczny sprzęt do diagnozowania i leczenia pacjentów, środki ochrony osobistej dla lekarzy, pielęgniarek, ratowników medycznych i opiekunów środowiskowych. Szkoły otrzymują wsparcie w przygotowaniu edukacji zdalnej. Z pomocy finansowej mogą skorzystać przedsiębiorcy, którzy utracili płynność finansową.

Przygotowaliśmy specjalne wydanie biuletynu, w całości poświęcone Świętokrzyskiej Tarczy Antykryzysowej, by pokazać całe spektrum pomocy, jaką uruchomiliśmy w regionie: pożyczki obrotowe, dotacje dla przedsiębiorców, vouchery na specjalistyczne doradztwo, zakupy specjalistycznego sprzętu i środków ochrony osobistej, wsparcie zatrudnienia. Skala unijnej pomocy dla Świętokrzyskiego jest bardzo duża.

*Andrzej Bętkowski
marszałek województwa świętokrzyskiego*

- 4 Solidarność w dobie kryzysu
Rozmowa
- 8 Świętokrzyska Tarcza Antykryzysowa
- 10 Na pierwszej linii frontu
- 14 Miliony dla świętokrzyskich firm na pożyczki
- 16 Korzystają z profesjonalnego doradztwa,
by utrzymać się na rynku
- 18 Fundusze Europejskie w walce z wirusem
- 24 Krajobraz po bitwie?
O zmianach na rynku pracy wywołanych pandemią
- 27 Zapytaj o Fundusze Europejskie
Na najczęściej zadawane pytania
odpowiadają konsultanci PIFE

Wydawca Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego
Departament Inwestycji i Rozwoju

Redaktor naczelna Anna Rdzanek-Kapsa

Zespół redakcyjny Dorota Fecek, Justyna Gołębiewska-Suchenia,
Dorota Hlebicka-Józefowicz, Anna Jastrzębska, Edyta Malinowska,
Agata Niebudek-Śmiech, Anna Pałys, Iwona Wawrzeńczyk, Kamil Wojtczak

Koordinacja Anna Kucharczyk

Opracowanie graficzne i skład ADAH Advertising Sp. z o.o

Korekta Zofia Kozik

Zdjęcie na okładce Adobe Fotolia

Druk Adah Advertising Sp. z o.o.

Nakład 6000 szt.

egzemplarz bezpłatny

ISSN 2450-6559

 Świętokrzyski
KOMPAS UNIJNY

Solidarność w dobie kryzysu

Zakup niezbędnego sprzętu medycznego, pomoc dla pracowników, pomoc dla przedsiębiorców, korytarze pierwszeństwa na granicach, maksymalnie uproszczone procedury – o działaniach, jakie podjęła Unia Europejska w walce z pandemią koronawirusa rozmawiamy z Christopherem Toddem, Dyrektorem Wydziału ds. Polski w Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej Komisji Europejskiej.

Koronawirus wstrząsnął światem. Co na czas pandemii oferuje Unia państwom członkowskim i ich obywatelom?

Unia zawiesiła reguły fiskalne i wprowadziła najbardziej elastyczne w historii zasady pomocy państwa, by przedsiębiorstwom można było udzielać dotacji bezpośrednich, gwarancji dla pożyczek czy preferencji podatkowych. Komisja zatwierdzała wielomiliardowe schematy pomocowe często w przeciągu 48 godzin. W przypadku Polski, dzięki schematom na łączną kwotę 62,7 miliardów euro, przedsiębiorstwa dotknięte blokadą, otrzymują teraz pomoc. Kolejny przykład to warty 75 milionów euro program repatriacji w ramach Europejskiego Mechanizmu Ochrony Ludności. W rezultacie podczas pandemii ponad 59 tys. europejskich obywateli, w tym Polacy, mogło powrócić do Europy z innych kontynentów, a budżet unijny pokrywał część kosztów biletów powrotnych. Dodam jeszcze jeden praktyczny przykład: Komisja Europejska wprowadziła korytarze pierwszeństw na granicach. Dzięki nim, podczas czasowego przywrócenia kontroli na granicach wewnętrznych wspólnoty, odbywał się szybki przepływ środków medycznych, żywności i innych niezbędnych towarów.

Jeśli chodzi o pomoc finansową Unii dla Polski na walkę z koronawirusem, o jakich kwotach mówimy?

W obliczu walki z pandemią to właśnie polityka spójności stała się unijnym narzędziem reagowania kryzysowego. UE dała państwom członkowskim pełną elastyczność w wykorzystaniu środków z polityki spójności. Ponadto Komisja Europejska zaproponowała środek nadzwyczajny: fundusz odbudowy gospodarek Wspólnoty o wartości 750 miliardów euro, planowany na 4 lata.

Jakie są obszary, na które obecne fundusze polityki spójności mogą zostać przekierowane?

Po pierwsze to zakup niezbędnego sprzętu szpitalnego i wszystkiego, co jest bezpośrednio związane z opieką zdrowotną w czasie pandemii; po drugie – pomoc dla pracowników, którzy zagrożeni są czasowym zwolnieniem lub bezrobociem; po trzecie – doraźna pomoc dla przedsiębiorców. Ważne jest, że UE zrezygnowała ze zwykle stawianych warunków na rzecz jak najszybszego uruchomienia pomocy, w związku z czym środki te można obecnie wykorzystywać przy maksymalnie uproszczonych procedurach.

Jak długo obowiązywać będą takie reguły wydatkowania?

W celu ograniczenia negatywnego wpływu COVID-19 na realizację projektów - rozpoczęte inwestycje w ramach polityki spójności - ukierunkowane na walkę z koronawirusem można prowadzić do końca 2023 r. Co istotne, z unijnych funduszy pokryte mogą być wszelkie wydatki poniesione na walkę z pandemią z mocą obowiązującą od 1 lutego 2020 r. Jednocześnie w ramach nowelizacji rozporządzenia 1303/2013 wprowadzono nowy art. 25a, zgodnie z którym Komisja Europejska może, na prośbę państwa członkowskiego, zastosować w roku obrachunkowym 01.07.2020 – 30.06.2021 w rozliczeniach z Państwem członkowskim stopę dofinansowania wynoszącą 100%. Wspomniany przepis dotyczy bezpośrednio relacji finansowych pomiędzy państwami członkowskimi, a Komisją Europejską i nie ma bezpośredniego przełożenia na poziom dofinansowania unijnego poszczególnych projektów. Jednak jego wdrożenie może przynieść wymierne korzyści finansowe: określona kwota wydatków kwalifikowalnych, certyfikowanych do KE umożliwi szybszą absorpcję dostępnej alokacji środków UE w ramach zarządzanych programów operacyjnych, zmniejszając jednocześnie ryzyko niewykorzystania części alokacji w związku z zasadą n+3.

Jak na tle innych europejskich regionów wypada Świętokrzyskie?

Świętokrzyskie było jednym z pierwszych unijnych regionów, które przedstawiły diagnozę potrzeb na czas pandemii. Nasz dialog był bardzo owocny i już w kwietniu Komisja zgodziła się na daleko idące zmiany w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego. Do tej pory przeznaczaliśmy 120 milionów złotych na wsparcie placówek medycznych oraz 344 milionów złotych na wsparcie MŚP (m.in. w formie pożyczek płynnościowych, dotacji na kapitał obrotowy i dopłat na utrzymanie miejsc pracy). Bardzo doceniamy, że od razu po wybuchu pandemii - Świętokrzyski Samorząd uruchomił projekt, pn.: „Stop wirusowi! Zapobieganie rozprzestrzeniania się COVID-19 w województwie świętokrzyskim”, który otrzymał unijne dofinansowanie.

Wielu twierdzi, że Unia Europejska nie poradziła sobie z pandemią, ponieważ nie wypracowała wspólnej polityki wobec tego śmiertelnego zagrożenia.

Podczas pandemii 59 tys. europejskich obywateli, w tym Polacy, mogło powrócić do Europy z innych kontynentów. Budżet unijny pokrywał część kosztów biletów powrotnych

żenia. Czy pana zdaniem można było lepiej przygotować się do tej pandemii?

Przyjrzyjmy się podziałowi prerogatyw w dziedzinie zdrowia. Obecnie kompetencje w dziedzinie zdrowia leżą w gestii rządów. Unia Europejska może doradzać państwom członkowskim, organizować pomoc ekonomiczną i medyczną. I to właśnie robimy, podejmujemy działania na wszystkich frontach w obrębie naszych kompetencji. Nadmieniam, że już 9 stycznia Komisja powiadomiła państwa członkowskie o zagrożeniu w ramach systemu wczesnego ostrzegania. To był pierwszy oficjalny sygnał, że dzieje się coś niedobrego. Ponadto organizujemy wspólne zamówienia na sprzęt medyczny i wspieramy badania nad lekami i szczepionkami na koronawirusa. Przykładowo ostatnio, 24 sierpnia, Komisja Europejska zakończyła rozmowy z kolejną firmą na temat zakupu potencjalnej szczepionki przeciwko COVID-19. Podpisane umowy ramowe mają zapewnić wszystkim państwom członkowskim UE możliwość zakupu szczepionki.

W wielu przypadkach opinia publiczna nie wie, że leki, maski, środki dezynfekujące, respiratory, karetki lub wynagrodzenia pracowników są wspierane przez Unię Europejską...

Faktycznie to bardzo rozczarowujące. Polityka spójności odgrywa ważną rolę w budowaniu europejskiej

tożsamości i jest najbardziej namacalnym wyrazem europejskiej solidarności. Realizacji unijnych projektów powinno towarzyszyć stałe podnoszenie świadomości społecznej, która jest kluczem do walki z dezinformacją. Dlatego też wraz z wszystkimi podmiotami zaangażowanymi w realizację działań z funduszy unijnych: z władzami krajowymi, regionalnymi, lokalnymi i pojedynczymi beneficjentami, musimy dostarczać obywatelom rzetelnych informacji o celach i rezultatach unijnych inwestycji.

Jaki będzie związek między funduszem odbudowy a wieloletnim budżetem UE na lata 2021–2027? Dla Polski ważne, żeby pieniądze na walkę ze skutkami pandemii były dodatkiem. Czyli żeby to co już obiecano we wcześniejszym projekcie wieloletniego budżetu na tradycyjne cele polityki spójności, zostało zachowane. Czy tak się stanie?

W lipcu odbył się budżetowy szczyt Unii Europejskiej, na którym dyskutowano o zwyczajowym 7-letnim budżecie UE na lata 2021–2027, a także o środku nadzwyczajnym planowanym na 4 lata: Next Generation EU o wartości 750 mld euro. Pieniądze z tego funduszu odbudowy udostępniane będą jako kredyty lub jako bezzwrotne granty, a kryteria podziału między państwa członkowskie będą adekwatne do skutków kryzysu i skutków pandemii, czyli przykładowo im większy spadek PKB

lub wzrost bezrobocia tym większa pomoc UE. Każde państwo członkowskie będzie mogło korzystać z tych dodatkowych funduszy pokazując swój program odbudowy, który powinien nie tylko przewidywać ratowanie gospodarki, ale także pokazywać perspektywę zmian gospodarki: poruszać kwestie innowacyjności, unijnej agendy cyfrowej i elementy Zielonego Ładu.

Jakie wyzwania stoją przed polskimi samorządami w najbliższych latach?

Pandemia koronawirusa to nie jedyne wyzwanie, z którym w najbliższych latach przyjdzie się mierzyć UE. Także Polska nadgoniła już „cywilizacyjnie” państwa rozwinięte i kończą się „proste” projekty infrastrukturalne. Najważniejsze inwestycje infrastrukturalne, które przynoszą szybkie korzyści: sieć autostrad i dróg szybkiego ruchu, dostosowana do standardów unijnych infrastruktura wodno-ściekowa, projekty z sektora kultury, które

mają szansę odgrywać rolę transformacyjną, w tym i wielu innych obszarach podstawowej infrastruktury są w dużym stopniu zakończone. Teraz od polskich władz samorządowych i rządowych będziemy oczekiwali, aby myśleć niestandardowo, by reagując na pandemię, nie wracać do starych schematów, lecz odbudowywać Unię bardziej ekologiczną, bardziej innowacyjną. Przyszłe inwestycje w ramach polityki spójności, w ramach budżetu 2021-2027 oraz w ramach instrumentu Next Generation EU w Polsce powinny mieć na celu „uodpornienie” naszego społeczeństwa i naszej planety, m.in. dzięki inwestycjom w energię ze źródeł odnawialnych, wspieranie produkcji czystych samochodów, zwiększeniu efektywności energetycznej naszych domów i tzw. gospodarkę o obiegu zamkniętym, czyli dążenie do ponownego wykorzystania wytwarzanych produktów.

Dziękuję za rozmowę.

Maria Galewska, KE

Pieniądze z nadzwyczajnego funduszu Next Generation EU, mającego ratować gospodarkę, zaproponowanego przez Komisję Europejską, będą udostępniane jako kredyty lub bezzwrotne granty.

Fundusze unijne w walce z COVID-19 w województwie świętokrzyskim

30,2 mln zł

projekt własny województwa świętokrzyskiego Stop wirusowi! Zapobieganie rozprzestrzeniania się COVID-19 w województwie świętokrzyskim. Projekt ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa pracy ludziom z „pierwszej linii frontu” walki z koronawirusem – lekarzom, pielęgniarkom, technikom medycznym i pozostałym pracownikom placówek ochrony zdrowia podlegającym samorządowi województwa. Projekt objął wsparciem Regionalne Centrum Naukowo-Technologiczne w Podzamczu k. Chęcín, które wykonuje testy na obecność koronawirusa

44,1 mln zł

dla 14 powiatów województwa świętokrzyskiego na zakup środków ochrony osobistej i sprzętu dla szpitali powiatowych, powiatowych stacji pogotowia ratunkowego, powiatowych komend straży pożarnej i policji, domów pomocy społecznej, placówek podstawowej opieki zdrowotnej i innych podmiotów zaangażowanych w walkę z pandemią

4,6 mln zł

dla 46 projektów realizowanych w ramach Osi 8 i 9 RPOWŚ, na zakup środków ochrony osobistej dla kadry oraz uczestników projektów lub na dofinansowanie usprawnień umożliwiających ich zdalną realizację

42 mln zł

dla powiatowych urzędów pracy na dofinansowanie projektów w ramach Działania 10.1 RPOWŚ 2014–2020 Działanie publicznych służb zatrudnienia na rzecz podniesienia aktywności zawodowej osób powyżej 29 roku życia. Ostatecznie trafią do świętokrzyskich przedsiębiorstw i sfinansują m.in. subsydiowane zatrudnienie. Pieniądze przekazał Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach w ramach naboru pozakonkursowego

**Europejski
Fundusz
Społeczny**

46,6 mln

na rozszerzenie zakresów rzeczowych projektów realizowanych już wcześniej przez szpitale wojewódzkie: w Czerwonej Górze, Morawicy, a także Wojewódzki Szpital Zespolony w Kielcach oraz szpitale w Staszowie, Sandomierzu i Końskich. Dzięki rozszerzeniu projektów niezbędny sprzęt medyczny trafi do wszystkich lecznic w województwie świętokrzyskim.

3 laboratoria do diagnostyki COVID-19 w:

- Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kielcach
- Świętokrzyskim Centrum Onkologii
- Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Czerwonej Górze

231 mln zł

na pożyczki obrotowe i inwestycyjno-obrotowe dla firm poszkodowanych w wyniku pandemii, uruchomione we współpracy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego

44 mln zł

na dotacje obrotowe na zaspokojenie bieżących potrzeb przedsiębiorstwa dla mikro i małych przedsiębiorstw oraz osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą, które w wyniku pandemii odnotowały spadek obrotów

**Europejski
Fundusz
Rozwoju
Regionalnego**

20 mln zł

na wsparcie 128 firm z sektora MŚP, w ramach Działania 2.5 Wsparcie Inwestycyjne sektora MŚP

11 mln zł

na specjalistyczne doradztwo w formie voucherów dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców w zakresie wprowadzania zmian w działalności, odbudowy kontaktów handlowych, wprowadzania nowych form pracy czy negocjacji umów długoterminowych

Na pierwszej linii frontu

NOWOCZESNY SPRZĘT. SKUTECZNA DIAGNOSTYKA

Szybkie i niezwykle czułe narzędzie do diagnozowania COVID-19. Nowoczesny tomograf komputerowy, który precyzyjnie wychwyci charakterystyczne dla koronawirusa zmiany w płucach, trafił do Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Kielcach. To jedno z wielu urządzeń medycznych, o które dzięki unijnemu dofinansowaniu wzbogaciły się świętokrzyskie lecznice, by skutecznie walczyć z pandemią.

Wczesna diagnoza COVID-19 ma kluczowe znaczenie dla leczenia pacjentów. Cieszy więc fakt, że nowoczesny tomograf trafił do lecznicy na kieleckim Czarnowie. Aparat został zamontowany w kontenerze, w bezpośrednim sąsiedztwie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego. Dzięki nowemu urządzeniu chorzy na COVID-19, u których konieczna jest tomografia płuc, nie muszą być, tak jak dotychczas, transportowani na badanie do pomieszczeń wewnątrz szpitala. To niewątpliwie usprawni diagnostykę i wpłynie na poprawę bezpieczeństwa personelu oraz pacjentów lecznicy. Wartość tomografu i niezbędnego do jego uruchomienia wyposażenia to 2,85 mln zł, z czego unijne wsparcie wyniosło ponad 2,4 mln zł. Zakup urządzenia był możliwy w ramach realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020, dzięki zwiększeniu wartości projektu Rozbudowa i doposażenie na potrzeby Kliniki Kardiologii Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Kielcach.

WSPIERAĆ MEDYKÓW W WALCE Z COVID-19

To nie jedyny unijny projekt, realizowany przez świętokrzyskie lecznice w obecnej perspektywie finansowej Unii Europejskiej, który w związku z wybuchem pandemii otrzymał dodatkowy, wielomilionowy zastrzyk finansowy. Cel był jeden – szybkie działania związane z walką z COVID-19. Od początku pandemii skupiły się one przede wszystkim na zakupie niezbędnego sprzętu medycznego, odzieży ochronnej, środków dezynfekcji, a także przeprowadzeniu niezbędnych prac modernizacyjnych. Dzięki unijnemu wsparciu udało się również w bardzo krótkim czasie uruchomić kolejne laboratoria, które wykonują testy na obecność koronawirusa.

– Służba zdrowia stanęła przed niebywałymi i nie mającymi precedensu wyzwaniami, dlatego od początku pandemii podejmujemy wszelkie działania, by skutecznie wspierać medyków w walce z koronawirusem i na ten cel w sposób maksymalny wykorzystać środki z regionalnego programu operacyjnego – mówi marszałek województwa świętokrzyskiego Andrzej Bętkowski. – Szpitale to pierwsza linia frontu w niezwykle trudnej i wyczerpującej walce z pandemią. Jak podkreśla wicemarszałek województwa Marek Bogusławski, dofinansowaniem zostały objęte wszystkie świętokrzyskie lecznice, zarówno wojewódzkie, jak i powiatowe. – Te szpitale, które nie realizowały żadnych unijnych projektów, zostały dołączone jako partnerzy do placówek, które już wcześniej otrzymały

Nowoczesny tomograf trafił do lecznicy na kieleckim Czarnowie. Aparat został zamontowany w kontenerze, w bezpośrednim sąsiedztwie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego

dotacje z Funduszy Europejskich. To pozwoliło na szybkie przekazanie dodatkowych pieniędzy wszystkim lecznicom w województwie. Łącznie wsparciem w ramach działań związanych z walką ze skutkami COVID-19 zostało objętych 18 szpitali wojewódzkich i powiatowych, a ogólna kwota dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wzrosła z początkowych 33 mln zł do 46,6 mln zł.

– Dofinansowania otrzymane dzięki wsparciu Urzędu Marszałkowskiego na walkę z COVID-19, w znaczący sposób pomogły naszej placówce w tym niezwykle trudnym dla służby zdrowia i całego społeczeństwa

czasie. Pieniądze umożliwiły zakup niezbędnego sprzętu medycznego, z dofinansowań sfinalizowaliśmy również zakup środków ochrony indywidualnej, których ceny od początku pandemii utrzymują się na wysokim poziomie, co ma niewątpliwie wpływ na sytuację finansową szpitala. Produkty te są zużywane w ilościach hurtowych – mówi Bartosz Stemplewski, dyrektor Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Kielcach.

TESTOWAĆ COVID-19

Oprócz tomografu komputerowego dla szpitala na kieleckim Czarnowie, do świętokrzyskich lecznic trafiły m.in. respiratory, aparaty RTG, USG i EKG, pompy infuzyjne, kardiomonytory, defibrylatory oraz drobny sprzęt i wyposażenie. Placówki służby zdrowia mogły również liczyć na zakup środków ochrony indywidualnej oraz dezynfekujących.

– W szpitalu w Czerwonej Górze ogółem zaplanowano zakupy za kwotę 6 mln 823 tys. zł, w tym wkład środków unijnych to 5 mln 799 tys. zł. Pozwoli to na utworzenie dodatkowych ośmiu stanowisk anestezyjologicznych na obecnej sali wybudzeń dla pacjentów z ciężką niewydolnością oddechową wymagających leczenia respiratorem oraz dwóch stanowisk do wentylacji nieinwazyjnej dla pacjentów z ciężką niewydolnością oddechową – mówił w maju podczas pierwszego odbioru sprzętu medycznego dyrektor lecznicy Youssef Sleiman.

W szpitalu w Czerwonej Górze działa już utworzone przy wsparciu środków unijnych w wysokości 1 mln 58 tys. zł laboratorium do diagnozowania koronawirusa. Jest to jedna z trzech w regionie pracowni badających COVID-19 utworzona w ramach dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Od połowy kwietnia testy na obecność koronawirusa wykonuje laboratorium działające przy Pracowni Biologii Molekularnej kieleckiego szpitala wojewódzkiego. Powstałe w dotychczasowych pomieszczeniach pracowni laboratorium mogło przystosować swoją bazę lokalową i sprzętową do najwyższych standardów dzięki unijnemu dofinansowaniu w wysokości 1 mln 287 tys. zł.

– Dobowo w naszym szpitalu obecnie hospitalizowanych jest około 550 pacjentów. To, że mamy możliwość samodzielnego testowania przyjmowanych osób, pozwala uniknąć z pewnością wielu zakażeń

i umożliwia podjęcie trafnych decyzji, związanych z leczeniem chorych – dodaje dyrektor Bartosz Stemplewski.

Na wysokich obrotach pracuje także Laboratorium Wirusologii Molekularnej działające przy Świętokrzyskim Centrum Onkologii. Placówka otrzymała na ten cel ponad 1,5 mln zł wsparcia z funduszy unijnych. Prof. Stanisław Góźdz, dyrektor lecznicy, podkreśla, że laboratorium wykonuje badania przede wszystkim na potrzeby pacjentów onkologicznych i personelu ŚCO.

– Testy molekularne w kierunku wirusa SARS-CoV-2, rekomendowane przez WHO, wykonywane są pacjentom, którzy mają rozpocząć chemioterapię, leczenie na oddziale szpitalnym oraz zgłaszającym się na planowy zabieg operacyjny. Nasze laboratorium nie wydaje wyników niepewnych, ponieważ zostało zweryfikowane pozytywnie przez Państwowy Zakład Higieny, wcześniej przeszło międzynarodową kontrolę jakości i znalazło się wśród 400 laboratoriów z całej Europy, które stosują takie technologie i metodologie badań, które pozwalają precyzyjnie określić, czy pacjent jest zakażony koronawirusem, czy nie. Wynik otrzymujemy w tym samym dniu. To bardzo ważne dla bezpieczeństwa epidemiologicznego. Dzięki temu udało nam się np. wychwycić zakażenie u pacjentki przed przyjęciem jej na oddział, co uchroniło cały oddział przed zamknięciem i kwarantanną – dodaje prof. Góźdz.

Jak podkreśla marszałek województwa świętokrzyskiego Andrzej Bętkowski, zwiększanie liczby wykonywanych w naszym regionie testów na obecność koronawirusa ma ogromne znaczenie dla bezpieczeństwa epidemicznego. Wicemarszałek Bogusławski dodaje:

– Jako lekarz mam ogromne przekonanie, że szybka, oparta na najwyższych standardach diagnostyka, powinna w znacznym stopniu ograniczyć szerzenie się wirusa, ponieważ takie działania prowadzą do izolacji osób chorych i przzerwania łańcucha zakażeń.

Władze samorządowe województwa świętokrzyskiego nie zapomniały również o tym, by w ramach działań skierowanych na walkę z COVID-19 przeznaczyć część funduszy na niezbędne prace modernizacyjne, dzięki którym szpitale zostaną przystosowane do leczenia pacjentów zarażonych koronawirusem.

Agata Niebudek-Śmiech

W ramach Działania 7.3 Infrastruktura zdrowotna i społeczna RPOWŚ 2014–2020 środki w wysokości 46,6 mln zł zostały przeznaczone na rozszerzenie zakresów rzeczowych projektów realizowanych już wcześniej przez szpitale wojewódzkie: w Czerwonej Górze, Morawicy, a także Wojewódzki Szpital Zespolony w Kielcach oraz szpitale w Staszowie, Sandomierzu i Końskich. Dzięki rozszerzeniu projektów niezbędny sprzęt medyczny trafi do wszystkich lecznic w województwie świętokrzyskim. W ramach projektów zakupiono m.in.: tomograf komputerowy, respiratory (116 sztuk), aparaty RTG (15 sztuk), aparaty USG (9 sztuk), pompy infuzyjne (264 sztuki), kardiomonytory (93 sztuki).

Laboratorium do diagnozowania koronawirusa w szpitalu w Czerwonej Górze to jedna z trzech w regionie pracowni badających COVID-19 utworzona w ramach dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Miliony dla świętokrzyskich firm na pożyczki

231 mln zł – taka kwota z Funduszy Unijnych została zarezerwowana w Świętokrzyskiej Tarczy Antykryzysowej dla sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw na pożyczki, które pozwolą im utrzymać się na rynku w dobie kryzysu ekonomicznego wywołanego pandemią koronawirusa. Zainteresowanie tą formą wsparcia, po którą można sięgnąć do końca tego roku, jest ogromne

– Epidemia koronawirusa bardzo mocno uderzyła w gospodarkę – mówi Andrzej Bętkowski, marszałek województwa świętokrzyskiego. – Z pomocą przyszły środki unijne, które Zarząd Województwa przeznaczył na działania związane z niwelowaniem negatywnych skutków COVID-19, m.in. ochronę miejsc pracy czy zabezpieczenie płynności finansowej firm. Jednym

z elementów Świętokrzyskiego Pakietu Ochrony dla firm są pożyczki udzielane przy współpracy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego, na bardzo korzystnych warunkach.

Na ten cel dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców z naszego regionu zarezerwowano kwotę 231 mln zł, z czego 80 mln zł znalazło się w dyspozy-

cji konsorcjum, którego liderem jest Fundusz Pożyczkowy Województwa Świętokrzyskiego. Od początku lipca udziela ono pożyczek płynnościowych - pojedyncza firma może otrzymać nawet do 3 mln zł.

– Zainteresowanie pożyczkami jest bardzo duże, wnioski składają przedstawiciele różnych branż, które dotknął kryzys wywołany koronawirusem. Staramy się w jak najkrótszym czasie rozpatrywać wszystkie wnioski, by pieniądze szybko trafiały do firm – mówi Michał Pietraszkiewicz, wiceprezes FPWŚ. – Warto dodać, że wnioski o udzielenie pożyczki można składać zarówno osobiście, jak i drogą elektroniczną.

Jak dodaje Adam Sadło, dyrektor ds. sprzedaży FPWŚ – do 12 października pozytywną decyzję otrzymało już 136 wniosków złożonych przez świętokrzyskich przedsiębiorców na łączną wartość 45,76 mln zł. Jak widać zainteresowanie jest duże, wynika to zapewne z faktu, że pożyczki udzielane są na bardzo korzystnych warunkach – oprocentowanie jest zerowe, nie ma konieczności wnoszenia wkładu własnego oraz dodatkowych opłat i prowizji, a okresy spłaty są bardzo dogodne (do 72 miesięcy). Przewidziano także okres karencji w spłacie do 6 miesięcy, wakacje kredytowe w spłacie rat kapitałowo-odsetkowych raz do roku na 2 miesiące w pierwszym i drugim roku okresu spłaty jednostkowej pożyczki oraz możliwość łączenia wydatków w ramach pożyczek płynnościowych z wydatkami inwestycyjnymi.

Na co można przeznaczyć pożyczki płynnościowe? Wachlarz możliwości jest spory – to m.in. wynagrodzenia pracowników, zobowiązania publiczno-prawne, spłata zobowiązań handlowych, pokrycie kosztów użytkowania infrastruktury czy zatowarowanie i zakup półproduktów.

Świętokrzyscy przedsiębiorcy, których firmy ucierpiały z powodu pandemii koronawirusa, mogą do końca tego roku ubiegać się również o pożyczki inwestycyjno-obrotowe w wysokości do 1 mln zł. Na ten cel zarezerwowano 150 mln zł. Kwota ta została wygospodarowana dzięki przesunięciu unijnych funduszy z kilku działań na jedno, czyli Instrumenty finansowe dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw, którego liderem jest Bank Gospodarstwa Krajowego. Wykorzystane zostaną także środki z projektu Fundusz Funduszy Województwa Świętokrzyskiego, pochodzące m.in. ze zwrotów udzielanych wcześniej, jeszcze przed wybuchem epidemii, pożyczek. Udzielane są one również na bardzo korzystnych warunkach przez czterech działających w naszym regionie pośredników, do których należy składać wnioski.

– Nie mam wątpliwości, że pożyczki to bardzo efektywne narzędzie pomocy przedsiębiorcom w tych trudnych czasach – dodaje marszałek Bętkowski. – Ich cel to szybkie, sprawne i efektywne działania wspierające mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa z terenu województwa świętokrzyskiego, ochrona lokalnej gospodarki i rynku pracy oraz pomoc firmom, którym grozi upadłość.

Agata Niebudek-Śmiech

POŻYCZKI PŁYNNOŚCIOWE DO 3 MLN ZŁ UDZIELANE PRZEZ ŚWIĘTOKRZYSKIE KONSORCJUM FUNDUSZY POŻYCZKOWYCH:

- Fundusz Pożyczkowy Województwa Świętokrzyskiego Sp. z o.o.
Tel.: 41 360 02 80, fax: 41 360 02 81
- Agencja Rozwoju Regionalnego w Starachowicach
Tel.: 41 274 46 90, , fax: 41 274 04 09
- Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości w Końskich
Tel.: 41 375 14 55, 41 260 46 21, fax: 41 375 14 56
- Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu
Tel.: 15 833 34 00
- Fundacja Rozwoju Regionu Pierzchnica
Tel.: 41 353 81 67, fax: 41 353 86 60

POŻYCZKI INWESTYCYJNO-OBROTOWE DO 1 MLN ZŁ UDZIELANE PRZEZ POŚREDNIKÓW:

- Fundusz Pożyczkowy Województwa Świętokrzyskiego Sp. z o.o.
Tel.: 41 360 02 80, fax: 41 360 02 81
- Fundacja Rozwoju Regionu Pierzchnica
Tel.: 41 353 81 67, fax: 41 353 86 60
- Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości w Końskich
Tel.: 41 375 14 55, 41 260 46 21, fax: 41 375 14 56
- Lubelska Fundacja Rozwoju, oddział w Kielcach
Tel.: 41 313 31 77

Korzystają z profesjonalnego doradztwa, by utrzymać się na rynku

Szybkie dostosowanie się do nowej sytuacji może zdecydować o byciu albo niebyciu jednej firmy. Epidemia COVID-19 spowodowała, że przedsiębiorcy musieli dokonać zmian w dotychczasowym sposobie prowadzenia działalności w niespotykanym dotąd tempie i wprowadzić takie rozwiązania, które zapewnią stabilność w niepewnej przyszłości. Jednym ze sposobów, który wykorzystali MŚP z województwa świętokrzyskiego, aby ograniczyć ryzyko biznesowe, było skorzystanie z doradztwa zewnętrznego.

– Firma Refal Sp. z o.o., którą prowadzimy od 10 lat w Łukawie w powiecie sandomierskim, przetrwała już w swojej działalności różne kryzysy, m.in. embargo na eksport polskich owoców i warzyw do Rosji. Jednak to epidemia COVID-19 i jej skutki stanowią dla dalszego funkcjonowania spółki szczególne zagrożenie – mówi Stanisław Chachuła, prezes Zarządu Refal Sp. z o.o. W okresie po ogłoszeniu stanu epidemii firma odnotowała znaczący spadek obrotów, poważnie zmniejszyło się zainteresowanie potencjalnych kontrahentów zakupem owoców i warzyw, szczególnie na rynki zagraniczne. Jednocześnie wystąpiły duże problemy logistyczne

z eksportem towaru na rynki, m.in. utrudniony dostęp do kontenerów, frachtu czy opakowań. Taka sytuacja wpłynęła na obniżenie płynności finansowej przedsiębiorstwa.

– Aby przeciwdziałać negatywnym gospodarczym skutkom epidemii, wprowadziliśmy szereg rozwiązań antykryzysowych, m.in. zwiększyliśmy promocję swojej oferty w Internecie oraz w ramach częściowo możliwych bezpośrednich kontaktów handlowych. Jednak te działania okazały się niewystarczające – mówi Stanisław Chachuła. – Będąc świadomym, że istnieje zagrożenie nawrotów tego typu epidemii, które będą utrudniały rozwój międzynaro-

dowego handlu, uznaliśmy, że skorzystamy z doradztwa zewnętrznego, które pomoże znaleźć najskuteczniejsze narzędzia służące adaptacji do nowej sytuacji. Możliwość taka pojawiła się dzięki ogłoszonemu przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego naborowi na vouchery dla MŚP na zakup usług doradczych.

Refal Sp. z o.o. planuje wdrożyć nowy model biznesowy, który umożliwi dywersyfikację oferty handlowej, w szczególności z jej lepszym dostosowaniem do rynku polskiego. Profesjonalna usługa doradcza polegająca na opracowaniu optymalnego modelu biznesowego jest szansą na dopasowanie modelu sprzedaży do skutków ekonomicznych COVID-19. – Jestem przekonany, że dzięki realizacji tej usługi doradczej uda nam się złagodzić skutki zarówno obecnej, jak i przyszłej sytuacji gospodarczej w naszej firmie i docelowo umożliwi pozyskanie nowych krajowych kontrahentów, zwiększenie rozpoznawalności spółki na rynku polskim, w tym w szczególności w regionie świętokrzyskim i regionach sąsiadujących – podkreśla Stanisław Chachuła. – Zewnętrzne, eksperckie doradztwo w zakresie opracowania nowego modelu biznesowego jest konieczne ze względu na zarówno wysoką konkurencję w naszej branży, jak i konieczność szybkiego wprowadzania takich działań, które umożliwią utrzymanie firmy na rynku, zachowanie miejsc pracy i stworzenie firmie szansy na rozwój.

– Druga usługa doradcza, którą będziemy mogli sfinansować w ramach unijnego wsparcia, dotyczy cyfryzacji procesów w przedsiębiorstwie. Nie jest możliwa w obecnej rzeczywistości covidowej realizacja kontaktów i procesów biznesowych w sposób tradycyjny. Dlatego przeniesienie głównego obszaru działalności do

Internetu, opracowanie kompleksowego i bezpiecznego zdalnego systemu pracy z kontrahentami oraz określenie przez eksperta zewnętrznego adekwatnych dla firmy rozwiązań ICT to najlepsze wyjście.

Vouchery na profesjonalne doradztwo są możliwe do wdrożenia u wielu przedsiębiorców z województwa świętokrzyskiego dzięki projektowi Popytowy System Innowacji – rozwój MŚP w regionie świętokrzyskim poprzez profesjonalne usługi doradcze, który realizuje Oddział Innowacji i Transferu Wiedzy w Departamencie Inwestycji i Rozwoju UMWS.

Katalog usług doradczych jest otwarty i tylko od specyficznej sytuacji danej firmy zależy, na jaką usługę otrzyma wsparcie. Przedsiębiorcy zgłaszali zapotrzebowanie np. na usługi dotyczące wsparcia w zakresie przechodzenia na pracę zdalną w przedsiębiorstwie, doradztwo w zakresie zmiany sposobu dostarczania usług w firmie, usługi w zakresie zagadnień prawnych, np. stosowania przepisów przejściowych wprowadzonych w związku z epidemią COVID-19 i jej skutkami, renegotjacji umów długoterminowych, w tym handlowych, restrukturyzacji lub ochrony przed wierzycielami.

Zainteresowanie tego rodzaju wsparciem jest bardzo duże. Od 21 maja do 26 maja 2020 r. wpłynęło do urzędu marszałkowskiego 392 formularze zgłoszeniowe, a do dofinansowania wybrano 198 wniosków spełniających kryteria dostępu. Maksymalna wartość vouchera nie mogła przekraczać 50 tys. zł i MŚP mogło starać się o wsparcie na sfinansowanie maksymalnie dwóch vouchery. Poziom dofinansowania w ramach pomocy de minimis wyniósł 100%.

Katarzyna Kowalewska

Pandemia utrudniła sprzedaż owoców i warzyw na rynki zagraniczne i kontakty między kontrahentami. Dzięki doradztwu firma Refal będzie mogła przenieść główny obszar działalności do Internetu.

Fundusze Europejskie w walce z wirusem

Wybuch pandemii koronawirusa, towarzyszące temu niepewność i obawy co do dalszego rozwoju sytuacji wymagały szybkich działań wielu instytucji w całej Polsce, w tym również tych wdrażających programy unijne. W regionie świętokrzyskim w przedsięwzięcia „antywirusowe” szybko włączył się Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego w Urzędzie Marszałkowskim, odpowiedzialny za realizację „społecznej”, czyli tej najbliższej ludziom, części Regionalnego Programu Operacyjnego. Co konkretnie udało się zrobić?

Opracowanie: Anna Pałys, Kamil Wojtczak, Dorota Hlebicka-Józefowicz

Sprzęt medyczny i środki ochrony dla mieszkańców powiatów

44,1 mln zł unijnego dofinansowania DW EFS przekazał samorządom powiatowym. Te z kolei wyposażyły funkcjonujące na swoim terenie najbardziej narażone na kontakt z wirusem instytucje m.in. w maseczki, rękawiczki, płyny do dezynfekcji i sprzęt medyczny. Pomoc dotarła do pracowników, pacjentów i klientów blisko 900 placówek, w tym do służby zdrowia, strażaków, policjantów, pomocy społecznej oraz szkół, żłobków i przedszkoli.

Biorąc pod uwagę zakres planowanych działań i liczbę podmiotów objętych pomocą, można założyć, że w skali województwa z projektów skorzystało lub skorzysta nawet kilkadziesiąt tysięcy osób. – Chodziło o to, by potencjalnie wszyscy mieszkańcy województwa mogli skorzystać ze środków ochrony osobistej – mówi dyrektor Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Katarzyna Kubicka. – Dlatego też propozycję przygotowania wniosków skierowaliśmy do wszystkich starostów i prezydenta Kielc. Odpowiedzieli pozytywnie i na przełomie maja i czerwca 2020 r. Zarząd Województwa podpisał 14 umów o dofinansowanie projektów. Od momentu ogłoszenia przez Departament Wdrażania EFS naboru projektów, kierowanych do poszczególnych powiatów, do podpisania umów o dofinansowanie upłynęło zaledwie 16 dni! Jest to rekordowe tempo w całej historii wdrażania unijnych programów w naszym województwie.

Do poszczególnych powiatów trafiło od około 2 do ponad 6 mln zł. Jak poinformował podczas uroczystości podpisania umów marszałek województwa świętokrzyskiego, Andrzej Bętkowski, kwota unijnego wsparcia, zaplanowana dla każdego ze starostw, była wynikiem algorytmu kilku zmiennych. Najważniejszą z nich była liczba ludności powiatu, gdyż wsparcie projektowe mogło być potencjalnie skierowane do każdego mieszkańca naszego regionu.

ŁĄCZNIE W RAMACH
„ANTYWIRUSOWYCH”
PROJEKTÓW POWIATOWYCH
ZAKUPIONO M.IN.:

- PONAD **1,3 MLN MASECZEK**
- BLISKO **5 MLN RĘKAWICZEK JEDNORAZOWYCH**
- BLISKO **55 TYS. KOMBINEZONÓW OCHRONNYCH**
- BLISKO **185 TYS. LITRÓW PŁYNU DO DEZYNFEKCJI**
- PONAD **27,5 TYS. PRZYŁBIC OCHRONNYCH**
- PONAD **250 TYS. FARTUCHÓW JEDNORAZOWYCH**
- PONAD **700 TERMOMETRÓW BEZDOTYKOWYCH**

Środki ochrony osobistej trafiły do pracowników, pacjentów i klientów blisko 900 placówek w regionie

Do poszczególnych powiatów trafiło od około 2 do ponad 6 mln zł unijnego wsparcia

KTO OTRZYMAŁ POMOC?

Projekt „antywirusowy”, np. w Kielcach, objął 70 podmiotów, w tym: szpital im. św. Aleksandra, szpital MSWiA, Komendę Miejską Policji, Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej, Ochotniczą Straż Pożarną w Kielcach, Hufiec ZHP, Grupę Ratownictwa PCK Kielce, Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji, Zarząd Transportu Miejskiego, Rejonowe Przedsiębiorstwo Zieleni i Usług Komunalnych, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, a także placówki dla najmłodszych – 6 kieleckich żłobków i 33 przedszkola. W ramach projektu zaplanowano zakup m.in. środków ochrony osobistej, płyny dezynfekujące oraz ozonatory dla placówek edukacyjnych. Wartość unijnego dofinansowania dla powiatu grodzkiego Kielce wyniosła 3,6 mln zł.

W powiecie kieleckim pomoc otrzymało 206 podmiotów, w tym: Świętokrzyskie Centrum Matki i Noworodka, Szpital Powiatowy w Chmielniku, Powiatowe Centrum Usług Medycznych, Zakład Opiekuńczo-Lecznicy w Chmielniku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowe Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze

w Rembowie i Podzamczu, Powiatowe Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Chęcinach, rodzinne domy dziecka, zastępcze rodziny zawodowe, komisariaty i posterunki policji na terenie powiatu kieleckiego, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, ochotnicze straże pożarne z terenu powiatu kieleckiego, gminne i miejsko-gminne ośrodki pomocy społecznej, publiczne i samorządowe zakłady opieki zdrowotnej, niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, domy opieki, środowiskowe domy samopomocy, zakłady opiekuńczo-lecznicze. W ramach projektu przekazane zostały materiały ochrony indywidualnej. Poza tym – sprzęt do dezynfekcji pomieszczeń (sterylizatory, lampy bakteriobójcze, ozonatory, maty dezynfekujące) oraz sprzęt medyczny dla szpitali, m.in.: wideolaryngoskop z endoskopem intubacyjnym, 6 bronchoskopów, aparat EKG, pompy infuzyjne, termometry bezdotykowe i materace przeciwoleźynowe. Wartość wsparcia w ramach EFS dla projektu realizowanego w powiecie kieleckim wyniosła 6,5 mln zł.

Testy i pomoc dla kadr wojewódzkich placówek medycznych

Województwo świętokrzyskie realizuje projekt własny: Stop wirusowi! Zapobieganie rozprzestrzeniania się COVID-19 w województwie świętokrzyskim. Dzięki unijnym pieniądzom w wysokości 30,2 mln zł, wydanych m.in. na środki ochrony osobistej, w bezpieczniejszych warunkach pracuje ponad cztery tysiące pracowników medycznych z pięciu placówek ochrony zdrowia: Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Kielcach, Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. św. Rafała w Czerwonej Górze, Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy, Świętokrzyskiego Centrum Rehabilitacji oraz Świętokrzyskiego Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego.

Do końca sierpnia 2020 r. RCNT wykonało ponad 10 tys. testów na obecność koronawirusa sfinansowanych z Unii Europejskiej

– Projekt „Stop wirusowi!” to odpowiedź na potrzeby zgłaszane przez szpitale i pogotowie ratunkowe – mówi dyr. Katarzyna Kubicka. – O ich skali świadczy ilość materiałów jednorazowych, jakie kupiono dla poszczególnych instytucji. Np. tylko dla szpitala w Czerwonej Górze – 2 mln rękawiczek jednorazowych za kilkaset tysięcy złotych, a to tylko jedna z kilkudziesięciu pozycji na liście potrzeb tej konkretnej jednostki.

Z kolei Wojewódzki Szpital Zespolony zaopatrzył się w blisko 17 tys. sztuk opakowań płynu do dezynfekcji podłóg i ścian, 650 tys. rękawiczek oraz ponad 65 tys. sterylnych zestawów odzieży ochronnej dla lekarzy i pielęgniarów. To również tylko mały fragment listy. Na zawierającej kilkadziesiąt pozycji liście zakupów Świętokrzyskiego Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarne-

go jest zaś np. 30 tys. kombinezonów ochronnych oraz ponad 3 tys. litrów płynu do dezynfekcji rąk.

Kolejnym kluczowym założeniem projektu „Stop wirusowi!” było zwiększenie liczby przeprowadzanych testów na obecność koronawirusa w regionie. Stąd podjęcie ścisłej współpracy między Departamentem Ochrony Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego WŚ a Regionalnym Centrum Naukowo-Technologicznym w Podzamczu Chęcińskim i Collegium Medicum Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Do RCNT trafiło blisko 4,3 mln zł. Dzięki pieniądrom projektowym Centrum mogło doposażyć swoje laboratorium w niezbędny sprzęt i wyroby medyczne do wykonywania testów oraz zatrudnić i przeszkolić dodatkowy personel medyczny.

Udogodnienia dla realizatorów projektów EFS

4,6 mln
zł

O 4,6 mln zł. zwiększono wartość projektów realizowanych w sferze edukacji, zdrowia i pomocy społecznej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego. Dodatkowe pieniądze zostały przeznaczone na zakup środków ochrony osobistej kadry i uczestników projektów lub na dofinansowanie usprawnień umożliwiających zdalną realizację przedsięwzięć.

Ponadto, beneficjenci programu mieli możliwość przeprowadzenia działań w projekcie w nieco innej formie niż początkowo zakładali (np. mogli zamienić szkolenia stacjonarne na on-line) albo przesunięcia w czasie terminu realizacji poszczególnych etapów projektu (np. w szkołach, które były zamknięte).

DODATKOWYM WSPARCIEM NA DZIAŁANIA DOSTOSOWAWCZE DO BIEŻĄCEJ SYTUACJI EPIDEMICZNEJ OBJĘTO 46 PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH OSI 8 I 9 RPOWŚ 2014–2020. NA ZWIĘKSZENIE ICH WARTOŚCI PRZEZNACZONO ŁĄCZNIE PONAD 4,6 MLN ZŁ.

„Zastrzyk” kapitału dla przedsiębiorców

10 mln
zł

W odpowiedzi na potrzebę pomocy finansowej dla lokalnych firm, które poniosły straty w związku z lockdownem, DW EFS przesunął 10 mln zł ze środków przeznaczonych projekty społeczne na wypłatę dla świętokrzyskich firm. Wsparcie adresowane jest

do przedsiębiorców, którzy mają trudności ekonomiczne, niezależnie od branży, jaką reprezentują. Przeznaczone jest na tzw. kapitał obrotowy, czyli pokrycie bieżących kosztów funkcjonowania firmy (np. na opłatę podatków, mediów, czynszu czy rat leasingowych).

10 MLN ZŁ TO TYLKO CZĘŚĆ KWOTY PRZEKAZANEJ NA DOTACJE OBROTOWE DLA PRZEDSIĘBIORCÓW. ŁĄCZNIE UMWS PRZEZNACZYŁ NA TEN CEL 44 MLN ZŁOTYCH.

– Badania na obecność wirusa SARS-Cov-2 prowadzone są przez RCNT na podstawie umów zawartych z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Kielcach i z Narodowym Funduszem Zdrowia oraz w ramach projektu pn. Stop wirusowi! – mówi dyrektor Regionalnego Centrum Naukowo-Technologicznego, Marcin Zawierucha. – Testy w naszym Centrum wykonywane są metodą molekularną PCR i przeprowadzane są od 23 marca.

Przez pięć miesięcy w RCNT wykonano ich ponad 24 tys., z czego blisko połowę – w ramach projektu. Dzięki pieniądзом unijnym, z których doposażono instytucję m.in. w wirówko-wytrząsarkę, urządzenie do automatycznej izolacji DNA wirusa i komorę do pracy w warunkach sterylnych możliwe jest wykonywanie około 700 badań na dobę. Pracownicy medyczni pracują w systemie

trzyzmianowym, a sprzęt, jaki został zakupiony w ramach projektu, jest w pełni wykorzystany.

Ważnym elementem wsparcia w ramach projektu „Stop wirusowi!” jest pomoc psychologiczna pracownikom medycznym narażonym na silny stres związany z pracą w warunkach epidemii. W projekcie przewidziano także sfinansowanie kosztów noclegów ratowników, pielęgniarek i lekarzy, w przypadku konieczności ich izolacji od rodziny po podejrzeniu infekcji koronawirusem.

Uzupełnieniem pomocy dla placówek ochrony zdrowia jest edukacja prowadzona przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. Ośrodek zapewnia mieszkańcom województwa rzetelną wiedzę na temat profilaktyki zakażenia poprzez: uruchomienie telefonu kryzysowego, publikacje w prasie regionalnej oraz audycje radiowe i telewizyjne.

42 mln
zł

Ochrona miejsc pracy

42 mln zł, które były początkowo przeznaczone na finansowanie projektów społecznych w ramach RPO WŚ 2014–2020, przesunięto do dyspozycji Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach na dofinansowanie projektów bezpośrednio wspierających zatrudnienie w regionie.

Pieniądze te trafiły za pośrednictwem Powiatowych Urzędów Pracy do świętokrzyskich przedsiębiorstw. Pomogły firmom w utrzymaniu etatów, w czasie kiedy musiały one wstrzymać lub ograniczyć swoją działalność w związku z pandemią, poprzez pokrycie części kosztów zatrudnienia.

Renata Janik
wicemarszałek województwa
świętokrzyskiego

– Pandemia koronawirusa okazała się swego rodzaju testem skuteczności całego systemu wdrażania Funduszy Europejskich – począwszy od poziomu Komisji Europejskiej i rządu, poprzez instytucje krajowe, kończąc zaś na poszczególnych podmiotach, realizujących własne projekty, w tym te z naszego Regionalnego Programu Operacyjnego.

Jako urząd musieliśmy działać dwutorowo, aby sprostać sytuacji. Z jednej bowiem strony pojawiła się potrzeba zadbania o projekty właśnie rozpoczynające się lub będące już w trakcie realizacji, z drugiej zaś wsparcia wymagały służba zdrowia, służby publiczne oraz firmy, które boleśnie odczuły spowolnienie gospodarcze.

Wsparcie dla projektodawców zrealizowaliśmy poprzez szereg ułatwień: obniżenie wymagań dotyczących efektów projektów, przyspieszenie i uproszczenie części procedur oraz poprzez stały kontakt z autorami projektów i reagowanie na pojawiające się wyzwania. Natomiast najpilniejsze potrzeby służby zdrowia i służb publicznych, dotyczące przede wszystkim zapewnienia bezpiecznych warunków pracy personelowi, udało się zaspokoić dzięki „uwolnieniu” funduszy, przeznaczonych pierwotnie w ramach RPO na edukację i projekty ze sfery usług społecznych. Z tych samych źródeł pochodzi część wsparcia, z którego mogli skorzystać przedsiębiorcy. Oczywiście uruchomienie tak dużych kwot, a mówimy tu o około 130 mln zł, wymagało zmian w Regionalnym Programie Operacyjnym, a tym samym niezwykle intensywnych przygotowań i bieżących kontaktów roboczych z Komisją Europejską. Komisja na szczęście była otwarta na argumenty i potrzeby zgłaszane przez nasze województwo. Dzięki temu mogliśmy przekazać fundusze tam, gdzie były najbardziej potrzebne.

Krajobraz po bitwie?

O ZMIANACH NA RYNKU PRACY WYWOŁANYCH PANDEMIĄ

Po kilku miesiącach pandemii czas na pierwsze podsumowania i weryfikację wcześniej konstruowanych scenariuszy. Jak odnaleźliśmy się w nowych warunkach? Jak oswajaliśmy niepewność?

Pandemia skłoniła firmy do wprowadzania nowego, hybrydowego modelu łączącego pracę w tradycyjnym biurze oraz pracę zdalną

CISZA PRZED BURZĄ

Jeszcze na początku roku nic nie zapowiadało tego, że świat się nagle zatrzyma. Spodziewaliśmy się spowolnienia, ale takiego, które wynika z logiki cyklu koniunkturalnego w gospodarce i nie odwróci kształtowanej od lat relacji popytu i podaży. Pojawiające się gdzieś głośnie o możliwości kryzysu na miarę tego z lat 2008–2009 wydawały się mało wiarygodne. Wskaźniki rynku pracy falowały spokojnie w rytm sezonowych zmian. Kolejne informacje o rekordowo niskim poziomie bezrobocia, rosnącym zapotrzebowaniu na pracowników przyjmowaliśmy jako oczywiste. W połowie marca na spokojne wody naszej gospodarki wpłynął czarny łabędź (tak w ekonomii określa się nietypowe, nieprzewidywalne zjawiska, które mogą mieć ogromny wpływ na rzeczywistość i wywołać zmiany o niespotykanym charakterze i skali. Pojęcie to spopularyzował ekonomista Nassim Taleb w swej książce pod tym samym tytułem The Black Swan wydanej 2007 r., tuż

przed wybuchem światowego kryzysu finansowego). Czarny łabędź – jak się wkrótce okazało – o rozmiarach pterodaktyla...

STRACH MA WIELKIE OCZY

„A completely new dimension of disruption” – zagrzały światowe media, natomiast krajowe w podobnym tonie zapowiadały: eksplozję bezrobocia, masowe zwolnienia, falę upadłości, czarny wtorek (wizja ostatniego dnia marca z wręczanymi powszechnie wypowiedzeniami umów o pracę). A w sklepach zabrakło papieru toaletowego. Tyle psychologia i reakcje typowe w sytuacji, w której mierzymy się z czymś nieznanym i niepokojącym. A co na to fakty?

PIERWSZE STARCIE, CZYLI SZOK UDERZENIOWY

Konieczne dla powstrzymania rozwoju koronawirusa zamrożenie gospodarki wywołało szok podażowy, związany z zawieszeniem lub ograniczeniem

części produkcji, usług i handlu. W konsekwencji załamania podaży wystąpił szok popytowy polegający na redukcji wydatków i wyhamowaniu konsumpcji prywatnej. Zmiany te wpłynęły z różnym nasileniem na rzeczywistość społeczno-gospodarczą w kraju i w regionie.

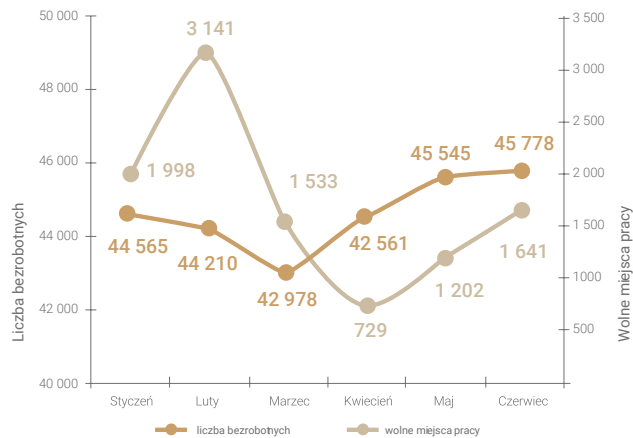
Początkowo rynek pracy zareagował z właściwą sobie logiką. Czyli z opóźnieniem. Statystyki urzędów pracy za marzec pokazały jeszcze typowy dla tego miesiąca sezonowy spadek bezrobocia. Szybciej zareagowała strona popytowa. Już w marcu liczba ofert pracy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy spadła drastycznie, co wskazywało na nagłe wstrzymanie większości procesów rekrutacyjnych prowadzonych przez pracodawców.

Pierwsze poważne uderzenie przyszło w kwietniu. Po raz pierwszy od lat, u progu prac sezonowych, które zawsze dawały zatrudnienie tysiącom osób, bezrobocie wzrosło. Popyt na nowych pracowników, stłumiony już marcu, w kwietniu osłabł jeszcze mocniej. Stało się jasne, że z tego pandemicznego szoku gospodarka nie otrząśnie się bez wsparcia. Żeby zmierzyć się z przeciwnikiem, potrzebowała tarczy.

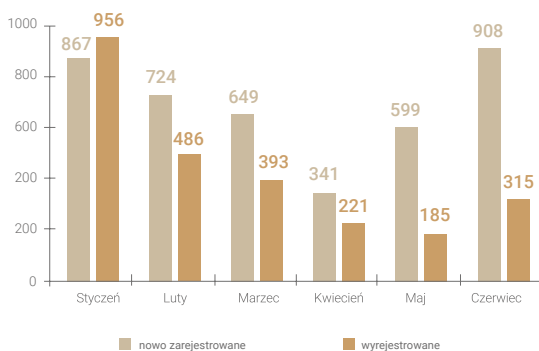
DRUGIE STARCIE, CZYLI Z TARCZĄ NA WROGA

W kwietniu ruszyły rządowe programy na rzecz ochrony miejsc pracy i polskiej gospodarki: tarcza antykryzysowa, finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju, pomocowa Banku Gospodarstwa Krajowego. Ich kolejne aktualizacje poszerzały pole oddziaływania i grono odbiorców wsparcia. W całym kraju tysiące pracowników instytucji odpowiedzialnych za realizację rządowego pakietu pomocowego zostało zaangażowanych w bieżącą obsługę przedsiębiorców. Liczył się czas. Trwała przecież akcja ratunkowa.

Stopniowo gospodarka uwalniała się z lodowatego uścisku antypandemicznych ograniczeń. Rynek pracy tym razem odpowiedział szybciej. Kwiecień okazał się, jak dotąd, najbardziej krytycznym miesiącem w roku, ale po nim przyszło wyraźne uspokojenie. Bezrobocie nadal rośnie, ale z każdym kolejnym miesiącem wzrosty były coraz słabsze i zaliczane do najmniejszych w kraju. Coraz większy napływ ofert pracy wskazywał, że pracodawcy wznowili rekrutację. W rejestrze REGON liczba podmiotów rozpoczynających działalność przewyższała liczbę wyrejestrowanych. W badaniach koniunktury widać było poprawę nastrojów wśród przedsiębiorców. Zaczęliśmy odrabiać straty. Z tego starcia rynek pracy wyszedł z tarczą.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych i wolnych miejsc pracy w województwie świętokrzyskim w okresie styczeń–czerwiec

Podmioty zarejestrowane w REGON województwie świętokrzyskim w okresie styczeń–czerwiec

GDY OPADA PIERWSZY BITEWNY KURZ...

...czas oszacować straty i przegrupować siły. Dosłownie i w przenośni. Z analizy statystyki publicznej wynika, że rynek pracy, przynajmniej w tym wymiarze, który można opisać za pomocą wskaźników, okazał się dość odporny na działanie pandemicznego wstrząsu. Uzbrojony w tarczę rządowej pomocy poważnie się zachwiało, ale nie załamało. Poziom i stopa bezrobocia wzrosły, lecz w skali

Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach do końca lipca rozpatrzył **2622 wnioski** o dofinansowanie ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych złożone przez przedsiębiorców, którzy wykazali spadki obrotów w okresie wprowadzonego przez nich przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy z powodu pandemii. Kwota świadczeń z wniosków pozytywnie rozpatrzonych obejmująca kwoty wypłacone oraz zatwierdzone do wypłaty wyniosła ponad **153,4 mln zł**, co oznacza wsparcie dla **37 644** miejsc pracy.

umiarkowanej. Fala zwolnień grupowych opadła, zanim się na poważnie wzbija. Zapotrzebowanie na nowych pracowników osłabło, jednak stopniowo się odbudowuje. Podmioty kończyły działalność, ale więcej było tych, które ją rozpoczynały. Pojawiło się zapotrzebowanie na mniej poszukiwane wcześniej specjalności i zawody, ale nie na tyle duże, żeby przebudować strukturę popytu na pracę, która wciąż wynika ściśle ze struktury regionalnej gospodarki. Rynek pracy doznał strat, ale w dużym stopniu okazał się „wirusoodporny”. Jednak statystyka, przynajmniej ta krótkookresowa, nie wychwyci wszystkich aspektów rzeczywistości społeczno-gospodarczej. Nie wszystko da się wyrazić językiem cyfr. A w każdym razie – nie tak szybko. Jakie zmiany na rynku ujawniają się w piątym miesiącu pandemii? Pytanie o tyle trudne, że dotyczy procesu, który trwa i nie mamy pewności co do jego dalszego rozwoju. Opis zjawisk jest aktualny tu i teraz, a więc grozi szybką dezaktualizacją. Stąd więcej pytań niż jednoznacznych stwierdzeń.

KONIEC RYNKU PRACOWNIKA?

Taka teza pojawia się najczęściej w komentarzach na temat wpływu pandemii na rynek pracy. Nie przesądzając o jej słuszności, możemy zauważyć jedno: pewne jest, że doszło w tym zakresie do istotnych przewartościowań. Brak gwałtownego wzrostu bezrobocia nie oznacza, że postawy i oczekiwania osób aktywnych zawodowo pozostały niezmienione. Z badania Diagnoza.Plus (będącego wspólnym projektem Uniwersytetu Warszawskiego, GRAPE i CASE) wynika, że dotychczas większość osób tracących pracę zdecydowana była szukać następnej w tym samym zawodzie i najchętniej w tej samej branży. Teraz więcej osób wyraża przekonanie, że konieczny będzie wybór zupełnie innej ścieżki zawodowej, przekwalifikowanie i obniżenie oczekiwań płacowych. To postawa świadcząca o tym, że pracownicy inaczej oceniają swoją pozycję na rynku pracy i są świadomi niepewnej przyszłości. Niepewność stała się najbardziej charakterystycznym znakiem tego czasu. Nie sprzyja ona żadnej ze stron rynku pracy. W tym sensie możemy więc mieć do czynienia nie tyle z rynkiem pracownika czy rynkiem pracodawcy, ale rynkiem równowagi – równowagi niepewności.

POKOLENIE LOCKDOWNU?

Pewne jest na razie to, że młodzi do 30. roku życia są grupą najbardziej zagrożoną bezrobociem wywołanym pandemią. Pracują często bez zabezpieczenia umownego i nie mają doświadczenia zawodowego, co sprawia, że pracodawcy rezygnują z nich w pierwszej kolejności, za-

trzymując pracowników, w których więcej zainwestowali i z którymi związani są umowami o pracę. Ponadto młodzi stanowią znaczny odsetek zatrudnionych w branżach usługowych, związanych z bezpośrednią obsługą klienta, a więc tych, których działalność została zawieszona lub ograniczona. Doświadczenia poprzednich kryzysów pokazują, że młodzi dotknięci na początku swojej zawodowej ścieżki skutkami kryzysu, mają większą skłonność do przechodzenia w stan bierności, który wpływa nie tylko na ich dalsze życie, ale również, przy dużej skali zjawiska, stanowi zagrożenie o charakterze rozwojowym dla gospodarki i rynku pracy. To, czy obecna młodzież stanie się kolejnym w historii pokoleniem kryzysu, nie jest jeszcze przesądzone. Określenie „pokolenie lockdownu” już się pojawiło, ale o tym, czy zostanie zapomniane czy utrwalone, mogą zdecydować działania adresowane do młodych, podejmowane w ramach polityki rynku pracy. A może czas na tarczę dla młodzieży?

UPOWSZECHNIENIE PRACY ZDALNEJ?

To jedno z ciekawszych doświadczeń pandemicznego rynku pracy. Skłania firmy do wprowadzania nowego, hybrydowego modelu łączącego pracę w tradycyjnym biurze oraz przy wykorzystaniu pracy zdalnej. Z czasem zmianie może ulec główny cel wykorzystania przestrzeni biurowej. Praca zdalna wpływa też na charakter relacji pracownik – pracodawca, wysuwając na pierwszy plan rolę wzajemnego zaufania. Redefinicji uległy metody monitorowania pracowników i badanie ich efektywności. Praktyki pracodawców w tym zakresie są różne: od regularnych tele- i wideokonferencji po swobodę mieszczącą się w modelu zarządzania przez cele. Ta forma zatrudnienia, o ile zostanie uregulowana w przepisach prawa, na pewno umocni się w stosunkach pracy. Ale czy zdominuje rynek pracy? Nie. Struktura gospodarki wskazuje, że praca zdalna może być udziałem 20–25% rynku (głównie usługi specjalistyczne, branża BPO i back-office przedsiębiorstw). W województwie, podobnie jak w całym kraju, sektory zatrudniające realnie największą liczbę osób to produkcja, budownictwo, handel i logistyka. Oczywiście te sektory również potrzebują zaplecza administracyjnego, w którym może wystąpić praca zdalna, ale wciąż nie jest możliwa jej dominacja w występujących w Polsce formach zatrudnienia. Podobnych pytań o zmiany zachodzące na rynku pracy można formułować wiele. Wciąż bez odpowiedzi pozostaje najważniejsze: czy opis obecnej sytuacji to opis krajobrazu po bitwie czy przed bitwą?

Anna Jastrzębska

Zapytaj o Fundusze Europejskie

Aby przeciwdziałać wirusowi COVID-19 Komisja Europejska pozwoliła na wprowadzenie dodatkowych rozwiązań w ramach krajowych programów operacyjnych. Jakże to rozwiązania?

W tym numerze biuletynu na pytania odpowiada Justyna Gołębiowska-Suchenia z Głównego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich w Kielcach.

Dodatkowe możliwości lub zmiany w dotychczasowych konkursach przewidziano w każdym programie. Ma to służyć wsparciu podmiotów, które rozpoczęły realizację projektów oraz polepszeniu sytuacji finansowej firm w dobie kryzysu. Często zdarza się, że pula pieniędzy na jakiś rodzaj pomocy zostaje powiększona, a w takim przypadku nabory są ponawiane lub wydłużane. Fundusze Europejskie w czasie pandemii COVID-19 zostały skierowane przede wszystkim na:

- pożyczki płynnościowe,
- poręczenia i gwarancje bankowe dla MŚP dotyczące także kredytów obrotowych,
- dotacje na kapitał obrotowy dla MŚP,
- dotacje na badania przemysłowe i prace rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa w obszarach istotnych dla zwalczania koronawirusów,
- dostosowanie infrastruktury, zakup sprzętu i materiałów dla sektora usług publicznych,
- pożyczki szerokopasmowe dla przedsiębiorców wpisanych do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Gdzie szukać aktualnych informacji na temat pomocy z programów krajowych, związanej z przeciwdziałaniem epidemii koronawirusa COVID-19?

Zapraszamy do kontaktu z Punktami Informacyjnymi Funduszy Europejskich w województwie świętokrzyskim. Instytucjami, które pośredniczą w udzielaniu pomocy, są:

1. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (zakładka „Biznes a koronawirus” www.parp.gov.pl).
2. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (zakładka „Działania NCBR związane ze stanem epidemii” www.ncbr.gov.pl).
3. Bank Gospodarstwa Krajowego (zakładka „Pakiet pomocowy dla firm” na stronie www.bgk.pl).
4. Polski Fundusz Rozwoju (zakładka „Tarcza antykryzysowa PFR” www.pfr.pl).

5. Internetowa strona rządu: pozostała pomoc państwa i ulgi (zakładka „Tarcza antykryzysowa” www.gov.pl).
6. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (zakładka „Pomoc dla rolników szczególnie dotkniętych kryzysem COVID-19” oraz „Wsparcie dla rolników poszkodowanych przez COVID-19 i ubiegłoroczną suszę” www.arimr.gov.pl).

Czy w czasie obostrzeń epidemicznych organizowane są szkolenia i konferencje na temat Funduszy Europejskich?

Oczywiście tak. Dostęp do informacji jest bardzo ważny, dlatego instytucje zajmujące się dofinansowaniami nie zawiesiły działalności szkoleniowej. Duża część wydarzeń odbywa się w formie zdalnej, poprzez Internet, choć zdarzają się wydarzenia stacjonarne, w tradycyjnej formie, dostosowane do wymogów sanitarnych. Aby wziąć w nich udział należy szukać na stronach programów zakładek „Weź udział w konferencjach i szkoleniach”. W czasach, gdy liczą się nowe technologie i innowacyjne usługi, polecamy skorzystanie ze specjalnego doradztwa dla firm. Mowa tu o instrumencie STEP („Sprawdzimy Twój Eksperymentalny Pomysł”), który oferuje dwa rodzaje pomocy eksperckiej:

1. dla osób, które mają już gotowy pomysł na projekt – ścieżka I – wstępna weryfikacja i analiza pod kątem pozyskania dofinansowania,
2. dla osób, które nie mają jeszcze pomysłu i dopiero myślą o wprowadzeniu innowacji do swojej firmy – ścieżka II – Innovation Coach, czyli sprawdzenie możliwości wykorzystania prac badawczo-rozwojowych.

Aby sprawdzić potencjał swojej firmy, należy wysłać elektroniczny formularz do Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich. Wystarczy wejść na stronę www.poir.gov.pl i wyszukać zakładki „STEP”.

Zapraszamy do naszych punktów informacyjnych

Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich

ul. Św. Leonarda 1, 25-311 Kielce
pn. 8.00–18.00
wt.–pt. 8.00–16.00
tel. 41 343 22 95, 41 340 30 25, 41 301 01 18
e-mail: GPI@sejmik.kielce.pl
bezpłatna infolinia: 800 800 440

Lokalny Punkt Informacyjny w Sandomierzu

ul. Mickiewicza 34, 27-600 Sandomierz
pn. 7.30–17.30
wt.–pt. 7.30–15.30
tel. 15 832 33 54, 15 864 20 74

Lokalny Punkt Informacyjny w Skarżysku-Kamiennej

al. Piłsudskiego 36, 26-110 Skarżysko-Kamienna
pn. 8.00–18.00
wt.–pt. 8.00–16.00
tel. 41 378 12 06, 41 370 97 17

Więcej na:

www.rpo-swietokrzyskie.pl

<https://www.facebook.com/RPOWS/>

Rzeczpospolita
Polska

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

